

De Riepe

Het straatmagazine van Noord-Nederland

Thema
TOEKOMST

Straatkanjer Marinela

'Ik zou graag in een appartement willen wonen'

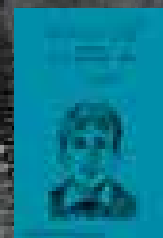
Verder in dit nummer

- Iedereen verdient een thuis
- JOP alternatief thuis voor jongeren

KEURMERK
straat
krant

PRIJS €2,10
waarvan €0,90
voor de verkoper

alleen kopen van
verkoper met badge

Wat gaat de toekomst ons brengen?

Voor De Riepe start het jaar groots. Voor u ligt de eerste editie in een nieuwe stijl. In 2020 is De Riepe overgegaan van InspireMedia naar Studio SpinLink. En hier zijn we nog altijd erg blij mee. Enthousiaste ideeën ontstonden al snel. Met grootse plannen, een andere vormgeving, nieuwe rubrieken en overleg met de distributeurs – alles in het teken van een nieuwe stijl.

De Riepe wordt op straat verkocht en wij vonden dat De Riepe meer op mag vallen. Zal het de dak- en thuisloze verkopers helpen om meer te verkopen? Dit hopen wij natuurlijk wel. Terug van weggeweest zullen Riepe-verkopers weer maandelijks opgenomen worden onder de rubriek “Straatkanjers”. Voor deze maand hebben we straatkanjer Marinela op de cover gezet om deze rubriek weer onder de aandacht te brengen.

Laat De Riepe en haar verkopers shinen! Met trots presenteren wij u een moderne, frisse en toch herkenbare Riepe.

We wensen u veel leesplezier!

Liefs,
Dominique Krauts

DE RIEPE

Het straatmagazine van Noord-Nederland

De Riepe, Gronings voor stoep, is het straatmagazine van Noord-Nederland. De Riepe verschijnt eens per maand. Het blad is een initiatief van stichting WerkPro. Mensen die om uiteenlopende redenen dak- en thuisloos zijn, verkopen het magazine. Onder deze verkopers vallen ook mensen uit andere landen, mensen die in Nederland en in hun land van herkomst weinig tot geen perspectief hebben. Alle verkopers dragen als legitimatiebewijs een registratiepasje. U betaalt voor het magazine €2,10. Daarvan is 90 cent voor de verkoper, de rest gaat terug naar het project. De Riepe is geen commercieel magazine; naast inkomsten uit verkoop worden middelen verworven uit sponsoring, subsidiëring, fondsen en advertenties. Eventuele meeropbrengsten zullen worden aangewend in het circuit van dak- en thuislozen.

Donateur worden?

Bel of mail naar het distributieadres voor meer informatie.

- Heeft u klachten over een verkoper? Noteer het pasnummer en bel naar het distributieadres.
- Niets uit deze uitgave mag worden gebruikt zonder toestemming vooraf van de redactie.

COLOFON

PROJECTBEGELEIDING WERKPRO
Antonie Grootenhuis

PROJECTBEGELEIDING STUDIO SPINLINK
Dominique Krauts

REDACTIE

Marja Hillenga	Marieke Werkman
Dick Bijmolt	Cherinda Zwier
Erik Bies	Wietske Aupers
Arnold de Meijer	Rudy Vane
Anna de Ruiter	

HOOFDREDACTIE

Dominique Krauts

VORMGEVING

Dinah Jellema

EINDREDACTIE

Sofie Risamena

FOTOGRAFIE

Suzanne Posthumus	Chico Bolt
Jaap ten Hoove	Wim Mijlof

VASTE COLUMNISTEN

Janpieter Buskes	Gerard Lohuis
Jaap Krol	Fokko Oldenhuis
Wilma Bouma	Natalja Oosterbaan
Eddy Sikma	Chantal Kuipers
Lydia Tuijnman	Gerlinde Spaan

FOTOGRAFIE COVER

Chico Bolt

STRIP

Ido Dijkhuis

PUZZEL

Luuk Kobes

ILLUSTRATIES

Paul Kimkes

DRUK

Van Liere Media, Emmen

MET DANK AAN

Leger des Heils voor het ter beschikking stellen van de distributiefaciliteiten, subsidiënten, donateurs en anderen die een bijdrage leveren aan de financiering van dit magazine. En niet te vergeten: de vele vrijwilligers en stagiaires zonder wie dit project niet draaiende kan worden gehouden.

SPECIALE DANK

Gaat uit naar alle verkopers, schrijvers, dichters, tekenaars en fotografen uit de groep van dak- en thuislozen.

BEGELEIDING VERKOPERS

Eddy Posthumus
Jeffrey Visser

De Riepe is een uitgave van WerkPro.

REDACTIEADRES DE RIEPE

Protonstraat 6
9743 AL Groningen
06-1147 8111
redactiederiepe@werkpro.nl

DISTRIBUTIEADRES DE RIEPE

WerkPro Groningen
Eemskanaal NZ 32a
9713 AB Groningen
Tel: 050-5791818 (09:00 - 13:00 uur)
e-mail: riepe@werkpro.nl
website: www.deriepe.nl
twitter.com/De_Riepe
bankrek. NL38INGB0685757617
t.n.v. straatmagazine De Riepe

ISSN
2405-769X

WerkPro Leeuwarden
Tel: 088 066 31 80
e-mail: riepe@werkpro.nl

WerkPro

SpinLink

INHOUDSOPGAVE

DE WEG OMHOOG

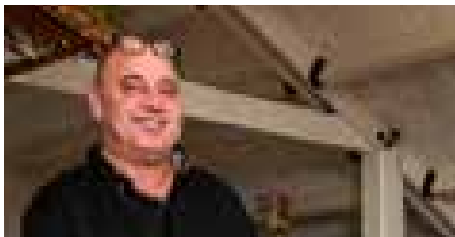
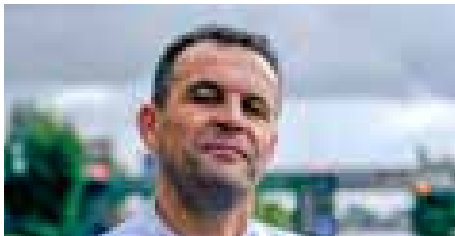
‘Ik ben maar een kruimeldiefje, maar de politie ziet dat anders. En die proberen je te naaien, uit te lokken. Zodat je weer wat verkeerds gaat doen en ze je kunnen pakken. ‘

10

5

SNACKBAR VAN DE TOEKOMST

‘Het moet makkelijker worden om duurzaam te ondernemen.’

JOP

Als jongetje kwam Auke van der Velde (48) al in het Jeugdcentrum Oosterpark, in de volksmond JOP. In die tijd was het JOP voor hem de huiskamer die hij thuis niet vond.

18

22

IEDEREEN VERDIENT EEN THUIS

Wanneer een dak- of thuisloze niet langer op straat wil leven en op zoek gaat naar hulp om een woning te krijgen komen ze vaak, via via, bij een woningcorporatie terecht. Zo’n woningcorporatie is Elkien, gesitueerd in de provincie Friesland.

De lamme en de blinde

Onder de Loep

Marieke Werkman

Gekkenwerk

Koken met een Missie

Kunst op straat

Het bijzondere geluk

Recht en krom

Jaap Krol

6

7

8

9

13

14

15

16

17

Businessclub

Bie pad en weg

Kruiswoordcrypto

Horoscoop

Straatklunkers

Businesscluboverzicht

Opvanginstellingen

Straatkanjers

20

21

21

24

25

26

27

28

EEN KOKOSBITTERBAL EN PATAT MET KREKELPOEDER

Het verhaal achter Snackbar van de Toekomst

door **Wietske Aupers** Fotografie **Jaap ten Hoove**

‘Wat ik doe is veel meer dan even een kroket aan de weg verkopen. Ik probeer een boodschap mee te geven.’ Marco Agema (47), oprichter en eigenaar van Snackbar van de Toekomst, trekt met zijn wagen langs scholen, bedrijven en andere organisaties om hen te leren hoe ze verantwoorde snacks kunnen produceren of aanbieden in hun kantine. ‘Ik wil bedrijven het gevoel geven dat het niet ingewikkeld is. En dat het niets met geld te maken heeft, maar met je mindset.’

Zijn vader had meerdere bedrijven, waarvan ‘Friet van Piet’ waarschijnlijk de bekendste is. ‘Ik ben opgegroeid in dat bedrijf. Het was thuis vanzelfsprekend dat je daar van jongs af aan in rolde.’ In 2004 nam Marco de zaak over van zijn vader.

Markant en duurzaam

In 2006 werd hij zelf vader van een dochter: Jade. Dat zette hem aan het denken over de wereld waarin zijn kind zou gaan opgroeien. Agema wilde duurzamer gaan produceren, letten op verspilling, lokaal inkopen en minder vlees gaan gebruiken. ‘In 2010 gingen bij mij de plastic bakjes eruit en maakte ik frietbakjes van rietsuiker.’ Hij kwam erachter dat hij het vooral moest hebben van individuen. ‘De wereld van de duurzaamheid is een kleine wereld waar mensen elkaar helpen.’ Zijn inspanningen bleven niet onopgemerkt. In 2013 werd zijn zaak uitgeroepen tot duurzaamste cafeteria van Groningen. In 2015 mocht hij mee met de klimaatrein naar Parijs. Dat was de trein waarmee de Nederlandse delegatie naar de klimaatop reisde. Aan boord waren wetenschappers, mensen van milieuorganisaties en vertegenwoordigers van bedrijven en gemeenten, om voorafgaand aan de top, te praten over het milieu. In 2016 werd Agema uitgeroepen tot meest markante ondernemer van Groningen.

Inspiratie en innovatie

In 2017 verkocht hij zijn zaak en werd manager van De Groningse Uitdaging. Een project waarin bedrijven die graag iets betekenisvols willen doen worden gekoppeld aan maatschappelijke organisaties. Maar zijn ondernemersbloed bleef kriebelen en in 2019 lanceerde hij zijn Snackbar van de Toekomst. Hij laat mensen zijn snacks proeven en vertelt wat een ondernemer of organisatie kan doen om (meer) verantwoord voedsel te maken. ‘Het is een platform voor inspiratie en innovatie in de wereld van de snacks.’ Agema maakt bijvoorbeeld de hybride gehaktbal, waar minder vlees in zit dan in een normale, omdat het gemengd wordt met veldbonen. Hij heeft veganistische vlammetjes, zeewierbitterballen en patat met krekelpoeder. Hij biedt snacks aan, maar wil vooral ook kennis overdragen. ‘Het moet makkelijker worden om duurzaam te ondernemen. Dat is het basisidee.’

Zeventien doelen

Sommige producten zijn gezonder, andere duurzamer geproduceerd, weer andere verkregen via eerlijke handel waarbij de producent, liefst een lokale, een eerlijke prijs krijgt voor zijn product. Het liefst wil Agema snacks aanbieden die aan al die criteria voldoen. ‘Ik wil dat je als consument niet meer hoeft na te denken of iets goed is.’ Aan boord van de klimaatrein had hij geleerd dat de Verenigde Naties zeventien doelen hebben voor duurzame ontwikkeling. ‘Ik probeer steeds een koppeling te maken met minimaal één van die doelen.’ Hij hoopt dat mensen die zijn snacks eten ook zijn boodschap voor een betere wereld verder uitdragen: ‘Als een fossielvrije olievlek.’

Agema probeert telkens nieuwe dingen. Op dit moment vinden mensen de kokosbitterbal het meest verrassend. Voor patat met krekelpoeder zijn ze wat huiveriger, maar ze proberen het wel. ‘Ik word ingehuurd door bedrijven. Dus de mensen die aan de wagen komen hoeven niks te betalen, dan is het een kleine stap om het eens te proberen. Ik hoef mensen niet voor 100 procent te overtuigen. Ik ben al blij als ze anders gaan nadenken over eten.’

Verspilling tegengaan

Niet alleen de ingrediënten van zijn snacks zijn verantwoord: Zijn wagen rijdt op blauwe diesel, gemaakt van oude frituurolie. Verspilling tegengaan vindt hij ook erg belangrijk, daarom biedt hij niet te grote porties aan. ‘Je wilt de klanten niet vetmesten en ook niet dat ze een half bakje weggooien.’ Hij had het allemaal niet kunnen doen zonder de steun van zijn vrouw Silvia. Hun dochter is inmiddels 14. Hij probeert haar en twee zoons, uit een eerder huwelijk van Silvia, spelenderwijs bewust te maken van wat er nodig is voor een betere wereld. ‘Het belangrijkste is dat ze een goed hart hebben en klaarstaan voor een ander.’

‘HET MOET MAKKELIJKER WORDEN OM DUURZAAM TE ONDERNEMEN.’

Een week na het interview staat hij op de open dag van Energiecollectief Tolbert. Het publiek kan een proefritje maken in een elektrische auto en genieten van Marco’s snacks. Het is paddenstoelendag, dus hij heeft een oesterzwambitterbal. ‘Smaakt lekker’ is het oordeel van mevrouw Hartman. ‘Super!’ roept voorzitter van het collectief Evert Blansjaar over de ‘beter leven frikandel’. ‘Het overtrof mijn verwachtingen’ zegt zijn dochter Jolien over de patat van Groningse bodem met roze vegan bietenmayonaise.

Agema maakt zich zorgen over de berichten dat corona weer toeslaat. Het heeft hem in het voorjaar al aardig wat opdrachten gekost. ‘In de basis kan ik hier een boterham mee verdienen, maar in deze tijd is het passen en meten.’ Maar hij houdt de moed erin. ‘Je weet niet hoe het loopt. Ik ben ook bezig met het oprichten van een snackfabriek met gezonde snacks. Dus misschien wordt dat het. Ik wil niet weg van mijn boodschap. Ik wil mensen inspireren en motiveren.’ ♦

DE LAMME EN DE BLINDE

Door Janpieter Buskes

DANKBAAR

Zuchtend staat ze op. Haar mond staat op een combinatie van bozig en, vooruit dan maar. Met haar gekromde rug stiefelt ze klein en ineengekrompen naar de keuken waar haar tandenborstel staat. Ik heb net mijn moeder opdracht gegeven haar gebit te poetsen. Mijn toon is er een die ik ook tegen een achtjarige zou gebruiken. Haar reactie ook. Ik heb vannacht bij haar in huis geslapen. Ze is 90. Het afgelopen jaar is ze heel hard achteruitgegaan. Vorige week was er paniek. De verwarring en de kwetsbaarheid hebben de overhand genomen. Volgens de huisarts en de buurtzorg is het niet langer verantwoord haar alleen te laten. Tot er een goede plek voor haar gevonden wordt, zullen mijn broers en ik de avonden en nachten bij haar doorbrengen. Vannacht was mijn eerste nacht.

Mijn moeder stamt uit de tijd dat je het leven leefde zonder erover na te denken. Niet praten over gevoelens. 'Ik deed maar wat!!' Haar manier om het bestaan te trotseren was niet te veel te voelen. Een wat oppervlakkige, maar effectieve beschermklaag tegen wat het leven ook is. Zwaar en ingewikkeld. Gevolg was wel dat er eigenlijk zelden sprake was van werkelijk contact. Dat is het laatste jaar veranderd.

Als ze opendoet straalt ze en roept 'ha zoon wat heerlijk dat je er bent' en bij het afscheid 'ik hou van je.' Spontaan, gemeend, haast kinderlijk. Het lijkt wel alsof bij haar de schillen weggefallen zijn, ze kan spreken vanuit haar hart. Als buurtzorg haar medicijnen heeft gegeven, haar boterham met gemberjam opgepeuzeld is, het gebit gepoetst, besluit ik tot een lange wandeling. Er even uit. Op de uitgestrekte akkers, achter het dorp, heeft de wonderlijk warme novemberwind vrij spel. Ik kan er tegen leunen. Al mijmerend realiseer ik me hoe ze me vertedert, me ontroert. En hoe nieuw dat is. En ineens valt de volgende zin me binnen "Dit is waar mijn vader op gevallen is". En ik zie hem voor me. Mijn vader, 19/20 jaar oud. Stralend. Hij kan zijn geluk niet op. 'Ze wil met mij verkeren!!!' De tranen springen in mijn ogen. Ontroert door de liefde tussen de twee mensen uit wie ik voortgekomen ben. Die mij mijn broers hebben gegeven met wie ik nu samen voor haar zorg. Als ik wat wandelaars zie naderen slik ik mijn tranen weg, en ik voel hoe moe ik ben. Ik ben kapot. Dankbaar maar kapot.

ONDER DE LOQEP

Toekomstverhalen

Door Erik Bies

Harry Mulisch heeft eens gezegd of geschreven dat niets zo snel verouderd en achterhaald raakt als toekomstverhalen en -romans. Hij had het, zoals wel vaker, bij het verkeerde eind.

Overigens is Mulisch wel een schrijver die ik bewonder. Ik vind hem, na W.F. Hermans, de grootste en interessantste schrijver op het Nederlands taalgebied en heb praktisch alles van hem gelezen. In mijn boekenkast staan onder andere zijn verzamelde gedichten en verhalen. Ook Mulisch zelf heeft er weleens over gedacht een soort toekomstroman te schrijven: Wat als Duitsland de oorlog gewonnen had? Hoe zou Nederland, Europa, de hele wereld er dan uitgezien hebben? Tot zo'n roman kwam het echter nooit.

De oudste toekomstroman die ik ken is *Utopia* van Thomas More. De eerst druk van het boek verscheen in 1516 in Engeland en de eerste Nederlandse vertaling verscheen in 1553. In het boek beschrijft More een ideale staat. Hoewel hij het boek dus meer dan 500 jaar geleden publiceerde, wordt het nog steeds gelezen en het is tot de dag van vandaag, gewoon verkrijgbaar in de boekhandel. De meest recente Nederlandse vertaling is van 2008. Het is dus geen boek dat snel verouderd is geraakt.

Dat geldt ook voor *Brave New World* van Aldous Huxley. Deze roman verscheen in 1932 en in tegenstelling tot het boek van

More is het geen utopische roman, maar een dystopische. Utopische boeken worden al eeuwen geschreven, maar de dystopische zijn van de laatste tijd en verschenen vooral na de Eerste, maar nog meer na de Tweede Wereldoorlog. Het is geen wonder dat deze tijden zulke boeken voortbrachten, dat de schrijvers de toekomst niet zo vrolijk zagen tijdens en na het communisme en het nazisme, twee gruwelregimes. De boeken zijn wat dat betreft toch vooral ook een weerspiegeling van de eigen tijd waarin de schrijvers leefden.

Een schrijver die in de negentiende eeuw verscheidene toekomstverhalen schreef is Jules Verne. Je zou zijn boeken ook wel kunnen beschouwen als sciencefiction. Eigenlijk is het een subgenre binnen de toekomstromans. Ook zijn boeken worden nog steeds gekocht en gelezen. Het beroemdste toekomstverhaal is ongetwijfeld 1984 van George Orwell. Voor mij ligt de vijftienvijftigste druk uit 2017 van het boek dat voor het eerst verscheen in 1949. Het is een zeer beklemmend boek en is ook in onze tijd nog actueel. Wat erin beschreven wordt is nog steeds een mogelijke toekomst. Toekomstverhalen zijn niet achterhaald, maar nog altijd springlevend.

MARIEKE WERKMAN

Fotomontage **Suzanne Posthumus**

Het liefst zou ik willen wonen aan een afgelegen landweg. De weidsheid en de stilte van de natuur trekken me aan. Ik ben opgegroeid op het Drentse platteland. We woonden tussen de landerijen. Ons huis had van die rood-wit-groene luiken. Het stond naast een basisschool waar mijn vader directeur van was. Iedereen kende elkaar. Er werd naar elkaar omgekeken en als een buurman of buurvrouw ziek was, nam je er een kijkje. Of je bracht er een pan soep langs. Op het platteland zei je ‘Moi’ als je elkaar tegenkwam. Toen ik als student in de stad Groningen kwam wonen, moest ik wennen aan het feit dat bijna niemand elkaar groet.

Het was normaal om via de achterdeur onaangekondigd bij buurtgenoten naar binnen te lopen. Onze buurman deed dit vroeger bij ons. Het ritueel was als volgt: hij deed zijn klompen uit en zette deze bij de achterdeur. Bij binnenkomst zei de man ‘Moi’. Hierna pakte hij de krant, nestelde zich gezellig op een stoel en ging lezen. Iedere keer bietste hij shag bij mijn vader. Het was moeilijk om deze buurman na een paar bakken koffie weer buiten de deur te krijgen. Hij had een moestuin en ik haalde er weleens bonen, aardappels of boerenkool.

De andere buurman was ook boer en hield koeien. Hij was het type “ruwe bolster, blanke pit”. Ik speelde als kind op zijn erf. Op mijn rode klompen banjerde ik achter de buurman aan. Vooral als er al kalfjes geboren waren vond ik het leuk om ernaar te kijken en ze te aaïen. De boer schreeuwde ‘Kuh kuh’ terwijl hij de koeien naar een ander weiland dreef. Het gezegde “Als een kip zonder kop rondrennen” heb ik van dichtbij mogen aanschouwen. De boer hakte eens de kop van een kip, waarna ze zonder kop nog even doorliep. Regelmatig kreeg ik van zijn vrouw een krop sla of andijvie in mijn handen geduwd. De buurvrouw was mollig en droeg een rood zakdoekje om haar hoofd. In de bedompte keuken kwam de geur van gebraden vlees me tegemoet. In een pan sudderde altijd wel een verse worst, draadjesvlees of van die knapperige spekklappen.

Tijdens een fietstocht op het fietspad langs de A28 tussen Groningen en Haren las ik op een bord de vraag “Hoeveel mensen groet jij?” De provincie Groningen is een campagne gestart om ons op te roepen meer oog voor elkaar te hebben. Na het lezen van deze vraag vervolgde ik opgetogen mijn fietstocht en groette uitbundig iedereen die ik tegenkwam. De oudere mensen begroette ik met ‘Hallo!’ en de jongere met ‘Hé hoi!’ Sommigen keken me bevreemd aan en zeiden niets. Of ze keken verwilderd op van hun mobiel alsof ik gek geworden was. Maar bij anderen klaarde het gezicht helemaal op. Van de oudere dames ontving ik een brede glimlach van oor tot oor. Ik werd er zelf ook blij van. Het is een kleine moeite om hallo te zeggen en naar de ander te glimlachen. Daar zou geen campagne voor ingezet hoeven worden.

GEK KEN WERK

Geleefd leven

Door **Gerard Lohuis** Fotografie **Chico Bolt**

Laura is bijna vijftig. Ze ziet ernaar uit als ik kom, nu al zo’n drie jaar, een keer per maand. Vaker trekt ze het niet en als het een keer niet doorgaat, krabt ze zich de armen stuk. Haar huis is door de jaren heen een bonte verzameling van curiosa geworden, een kleurenpalet van bijzondere gevonden voorwerpen tot antieke kunst. Haar woning zou niet misstaan in een schilderij van Jan Steen omdat ieder voorwerp borg staat voor een quasi humoristische gebeurtenis uit haar leven. Kleurrijk en tegelijk inktzwart voor wie de achtergrond kent. Laura moet de spullen verzamelen om een leegte te verbloemen, een masker om wat gebeurd is, te verbergen. In haar eigen huis is zij de kunstenaar, de “grande dame” van het gebutste leven.

Ze heeft nog volop plannen om van haar leven iets te maken. Aan ideeën geen gebrek. Het mag een filmrol zijn, het schrijven van haar levensverhaal, een toneeluitvoering, een dansvoorstelling of een schilderij. ‘Misschien moet ik wel gedichten gaan schrijven, iets waardoor alles wat ik aan armzaligheid in mijn leven ben tegengekomen kan omsmelten tot iets heftigs, waarin de emotie in verhevigde vorm mijn gestolde brein weer tot leven wekt.’ Zo’n uitspraak dus. Laura schudt ze uit haar mouw om erna ergens in het niets te verdwijnen. Alsof ze zelf in het universum is verdwenen en ze niet meer weet waar haar eigen plek is. Beter gezegd, ze is zichzelf kwijtgeraakt en zoekt in het labirint van haar eigen leven naar een uitweg. Zolang de

ideeën komen, is ze bezig, hoeft ze niet stil te zitten en hoeft ze niet te voelen wat ondraaglijk is. Haar leven is een onderweg zijn naar iets dat in het verleden ligt.

Haar broer was alles, zij kon niet voldoen aan de eisen van haar moeder. Vader had veel te losse handjes die op plekken kwamen waar dat niet hoorde bij een kind van vijf. Tot ze veertien werd. Toen hield het op omdat Laura ervandoor ging en met harde hand teruggebracht werd door de plaatselijke diender. Want vader stond hoog aangeschreven in het dorp en moeder deed toch zoveel vrijwilligerswerk voor de kerk. Niemand luisterde naar Laura en zag niet hoe misbruik bijna dagelijks aan de orde was. Met harde hand wanneer ze klappen kreeg voor iets wat ze zelf niet begreep, gewoon omdat vader zijn agressie niet onder controle had. Of met zachte hand, wat zo mogelijk nog veel harder aankwam. Laura leerde om niet te voelen.

Zoals ieder kind droomde ze ervan dat het eens zou stoppen en het leven een wending zou nemen. Iemand zou toch het filmscript kunnen herschrijven zodat ze daarmee uit haar eigen drama kon stappen? Het verlangen naar een beter leven moet toen al ontstaan zijn. Dat verlangen is nooit verdwenen en in zekere zin zelfs in verhevigde vorm aanwezig om het leven nu aan te kunnen. Een leven waarin de toekomst achter haar ligt.

Gerard Lohuis is sociaal-psychiatrisch verpleegkundige bij BuurtzorgT

De weg omhoog

Door Dick Bijmolt Fotografie Chico Bolt

Ergens in een Drentse stad in een dagopvang spreek ik met Robert. Wat niet zijn echte naam is, want dan komt hij wellicht weer in de problemen als bekend wordt waar hij zit. En problemen zijn er genoeg geweest in zijn leven, waarvan hij acht jaar in de gevangenis doorbracht.

Daarbij denkende dat hij nog 35 moet worden, is dat best veel. Geboren in Ten Post, gingen zijn ouders al vrij vlot daarna uit elkaar. Vader verhuisde naar Amersfoort en Robert ging met hem mee. ‘Vader begon er een bouwbedrijf, zonder diploma. Maar na een tijdje was het een bedrijf met wel dertig werknemers. Nu runt mijn zus dat bedrijf, maar vader werkt er ook nog in. Met Amersfoort als plaats heb ik de meeste binding, hoewel ik er maar van mijn vierde tot mijn elfde heb gewoond. Daarna werd het Veendam, tot ik op mijn negentiende een huis kocht. Dat kon omdat ik toen al drie jaar had gewerkt, na de mavo. Ik had wel verder kunnen leren, maar ik was niet gemotiveerd en wilde werken in mijn vaders bedrijf.’

Conflicten

‘Het werken in het bedrijf was niet leuk, het was erg frustrerend. Dat kwam door mijn vader. Hij kan dingen niet loslaten, kan niet delegeren. Hij zei dat ik dat maar moest regelen, maar dan gooide hij alles weer in de war. Als ik drie jongens naar een project had gestuurd, haalde hij er een weg voor een klus van hemzelf. Dat leverde mij heel veel stress op. Ook kwam het geregeld voor dat als het personeel naar huis was, hij mij uitschold en vaak ook zijn vuisten gebruikte. Dat gebeurde bijvoorbeeld als er op een klus wat fout was gegaan waardoor er personeel niets stond te doen, omdat een werknemer een apparaat per ongeluk had gemold. Dat kostte natuurlijk veel geld, maar was mijn schuld niet. Door dat gedrag van mijn vader raakte ik totaal van de kaart. Altijd de grond ingetrapt worden vreet aan je. Op feesten was ik speed gaan gebruiken. Daardoor kon ik op maandagen werken als een beest. Een klus van een aantal dagen deed ik een keer in een dag. Waarmee mijn vader mij voor het eerst een compliment gaf. Maar later die week was ik een wrak. En toen ik op het werk in een stoel in slaap gevallen was en hij kwam kijken met de verwachting dat het klaar was, was de wereld te klein.’

Speed en coke

‘Mijn reactie was mijn neus vol te proppen met rommel. Zo zat ik in mijn huis, op mijn eenentwintigste, totaal overspannen. Ik kon twee weken terecht in de psychiatrische kliniek in Winschoten. Maar dat heb ik niet gedaan, waarbij ik achteraf denk dat het beter was geweest het wel te doen. Dat was een paar dagen voor kerst. Bij de psychiater had ik verteld van mijn drugsprobleem. En ook mijn vader wist er toen van. Hij was zwaar tegen drugs, zijn eigen vader was alcoholist geweest. Hoewel ik ziek thuis zat, kwam mijn vader elke dag om half zes ’s morgens langs. Hij had een grote klus en wilde, ondanks dat ik het niet kon, dat ik meeging helpen. Toen ik zei dat ik het niet kon, sloeg hij op gegeven moment mijn hele meubilair in puin.’

Honkbalknuppel

‘Ik kocht een honkbalknuppel, om als hij weer kwam hem het huis uit te kunnen slaan. Die knuppel nam ik mee naar bed. Hij had eerder een sleutel van mijn huis bemachtigd en stond op gegeven moment voor mijn bed. Hij trok de dekens van mij af en zag die knuppel. “Oh, wil je mij daarmee slaan” en sloeg mij er vervolgens mee, ook in mijn gezicht. Ik was boos en ging eerst naar de badkamer om te janken. “Nou moet je wegwezen, anders maak ik je hartstikke dood”, zei ik.

Hij zag dat ik het meende en hij ging weg. We hadden een tijd geen contact, maar ik had ook geen inkomsten meer. Een maand lang lag ik op de bank voor me uit te staren. Een vriendin kwam op bezoek, zij blowde en ik begon weer te gebruiken. Eerst had ik dat gedaan om energie te krijgen zoals een ander koffie gebruikt, ook voor het werk. Maar nu deed ik het om me beter te voelen.’

Crimineel pad

‘Omdat ik geen geld had, werd ik verleid om “plantjes” in mijn huis te nemen. Of een autootje regelen. Ik stal een auto en van het een kwam het ander. Harddrugs maken, amfetamine. Het waren grootschalige projecten, je investeerde aan apparatuur voor twee ton in zo’n drugsfab. Zodoende kwam ik aan mijn eerste gevangenisstraf van vier jaar. Ik zat elf maanden in voorarrest. “Drieëntwintigjarige bendeleider opgepakt”, stond er in de krant. Ik was helemaal geen leider, maar financierde de boel wel. Omdat ik wel zo te boek stond, kreeg ik respect van andere grote criminelen. Een gevangenis is een enorm crimineel netwerk. Vanaf dat moment zat ik met de grote jongens om de tafel. Zoals met een oprichter van No Surrender.’

**‘Ik ben
maar een
kruimeldiefje,
maar de
politie ziet dat
anders.’**

Opgejaagd

‘Ik ben maar een kruimeldiefje, maar de politie ziet dat anders. En die proberen je te naaien, uit te lokken. Zodat je weer wat verkeerd gaat doen en ze je kunnen pakken. Tot twee keer toe doorzag ik dat. Maar het is dodelijk vermoeiend als ze je zo op de nek zitten. Het is veel lastiger dan leven in het milieu. Van dat leven werd ik niet gelukkig. Dertien jaar ellende gehad.’
Ik vraag Robert wat nu de conclusie is. ‘Eind vorig jaar besloot ik met de criminaliteit te stoppen. Van het hebben van twee auto’s en een pak geld, werd ik toch niet gelukkig. Ik ben nu vierendertig, heb een hoop gezien. Ik vind het goed zo. Het is wel lastig te accepteren dat ik nu in een opvang zit, terwijl mijn vader vier huizen heeft. Het bedrijf van mijn vader is nu van mijn zus. Het is ook lastig dat ik hier ben met weinig leefgeld, terwijl ik zo een paar emmers “spul” kan halen en dat kan omzetten naar duizenden euro’s. En dat terwijl ik ook nog een schuld heb van vijfendertigduizend euro. Het is lastig om op het rechte pad te blijven als het zo gemakkelijk is.’

Plan

‘Er zijn hier veel deelnemers in de dagbesteding die best wat kunnen leren. Mijn plan is een project op te starten om werken van de gemeente aan te nemen en die uit te voeren met mensen die bij mij in dagbesteding zijn. Inkomsten krijg je dan via pgb of andere financiering voor de deelnemers. Hoe mooi zou het zijn om die mensen een vak te leren. Dat je die mensen leert metselen bijvoorbeeld. Dat is heel wat anders dan vogelhokjes maken. We zouden begraafplaatsen op kunnen knappen, monumenten weer oprispen. Ik heb al contact met het UWV.
‘Ik leef nu van dag tot dag. Goedkeuring van mijn vader hoeft ik niet meer. Hij weet van mijn plannen en wil meedoen, hij ziet geld.’ We moeten allebei even lachen. ♦

KOKEN MET EEN MISSIE

Gebakken peren

Door Lydia Tuijnman

Wie met de gebakken peren zit, heeft te maken met onaangename gevolgen van eerdere gebeurtenissen. De uitdrukking verwijst naar de situatie dat je heerlijk gekookt hebt, maar dat je gasten niet komen opdagen, ze laten je dus zomaar zitten met je heerlijke gerecht. (Bron: onzetaal.nl).
Hoe dom die gasten zijn, om die peren te versmaden, dat ervoer ik deze week aan den lijve, toen ik onderstaand recept bereidde:

- Ingrediënten**
- 4 flinke nog stevige peren
 - 50 gram boter
 - 100 gram suiker
 - 4 plakjes diepvries bladerdeeg
 - 4 bolletjes vanille-ijs

Laat de boter smelten in de pan, roer de suiker erdoorheen. Bak 8 ontpitte geschilde perenhelften in dit mengsel, gedurende 5 minuten. Het vuur niet te hoog. Verwarm de oven voor op 200 graden (heteluchtoven 180 graden). Bekleed een aardewerken schaal met opstaande rand met bakpapier. Leg de enigszins uitgedrupte gebakken peren er met de bolle kant naar beneden in. Laat de pan met karamelsaus nog even staan. Plak de bladerdeegplakjes met de randen aan elkaar zodat ze een vierkant vormen. Leg het over de peren en stop het deeg aan de zijkanten een beetje in. Zet de schaal middenin de oven en zet de kookwekker op 25 minuten. Haal de schaal uit de oven en laat een paar minuten afkoelen. Maak de karamel voorzichtig opnieuw warm. Leg een passend bord met een opstaande rand over de schaal, klem ze samen en keer ze in een snelle beweging om. Haal de schaal eraf en het bakpapier weg. Voilà, daar zijn je peren weer, het gebakken bladerdeeg zit er netjes onder. Nu snel portioneren, bolletje ijs erbij, wat karamelsaus erover. Andere optie: vanille-ijs weglaten, daarentegen een handvol verkruimelde Roquefort over de nog warme peren strooien. Een fantastische combinatie.

Aan tafel nu, en snel een beetje. Vergeet niet te laatdunkend te schimpen op de oneindige domheid van mensen die gebakken peren kunnen laten voor wat ze zijn.

KUNST OP STRAAT

De Oude Man

Door **Natalja Oosterbaan** Fotografie **Jaap ten Hoove**

Lopende door de Oosterweg in Groningen passeer ik ter hoogte van nummer 90 de toegangspoort van het voormalig ‘Gasthuis voor den Werkenden Stand’. Het gasthuis werd in 1935 in opdracht van vereniging Het Algemeen Diaken Gezelschap gebouwd om arme, oude of hulpbehoevende arbeiders onderdak te verlenen. Op de poort staat een beeld van een oude man. In een hand houdt hij een stok vast. De andere hand reikt alvast uit, in de hoop binnenkort wat geld in ontvangst te kunnen nemen.

Het uit lichtgrijs zandsteen gehouwen wandsculptuur is van de kunstenaar Willem Valk (1898-1977). Deze officieuze stadsbeeldhouwer heeft meer dan 40 jaar lesgegeven aan de Academie Minerva en een aanzienlijk aantal sculpturen voor de stad Groningen gemaakt, waaronder het borstbeeld van Von Rabenhaupt in de Waagstraat. Valk stond erom bekend niet of nauwelijks schetsen te maken voor zijn sculpturen. Hij zette zijn idee meteen om in een boetseerwerk op ware grootte, om dat vervolgens in steen uit te voeren.

De oude man op de gevel van het gasthuis aan de Oosterweg lijkt snel en soepeltjes uit het blok zandsteen te zijn gehouwen. De sober geklede grijsaard leunt op zijn stok. Het gewaad dat hij draagt heeft geen franje of uitbundige plooival – een stijlkeuze waarmee menig beeldhouwer in het verleden zijn stilistisch kunnen wilde tonen – en ook de man

zelf is eenvoudig weergegeven in een strakke vorm. Hij is zo’n anderhalve meter groot en van onderaf gezien lijkt zijn uitgestoken hand je uit te nodigen. Raak hem aan, en je zult omhoog getrokken worden en zelf plaats kunnen nemen op zijn sokkel.

Wanneer er een duif op zijn hoofd neerstrijkt, realiseer ik me waar het beeld nog het meest aan doet denken. In de oude katholieke traditie werden er veel heiligenbeelden geplaatst in kerken. Vooral Zuid-Europese kerken zijn nog steeds hele poppenkasten. Een van die heiligen is Johannes de Doper. In het Bijbelverhaal doopte hij Christus en was hij een van zijn trouwe volgelingen. Vaak wordt hij steunend op zijn staf afgebeeld, de andere hand opgevouwen en met boven zich een aanvliegende duif als symbool voor de Geest van God. Johannes de Doper is de wegbereider van oud naar nieuw, van traditie naar toekomst en zegt zijn volgelingen hoe ze naar die toekomst moeten kijken. Hij is bovendien de beschermheilige van onder meer de timmerlieden en metselaars en je kan bij hem ook om hulp bidden wanneer je last hebt van koorts, hoofd- en rugpijn of schreeuwende kinderen. De huidige eigenaar van deze sculptuur, Christelijke Woningstichting Patrimonium, kan blij zijn met dit veelzijdige beeld.

Het bijzondere GELUK

Verder leven

Door **Chantal Kuipers**
Fotografie **Jaap ten Hoove**

Het is een prachtige nazomerdag als ik loop te wandelen bij de Appelbergen. Waar andere mensen enthousiast worden van de zomer, geniet ik het allermeeeste van de herfst. In gedachten verzonken neem ik een afslag die ik niet wilde nemen, iets dat niets uitmaakt. Als je nergens heen gaat kun je ook niet verdwalen. En net als ik bedenk wat een fijne dag het is, zie ik hem lopen. Gek hoe je na jaren nog steeds iemand kunt herkennen aan zijn houding ondanks dat hij heel ver weg bij me vandaan is. Naast hem loopt een meisje dat totaal niet op mij lijkt en ergens vind ik dat een fijne gedachte. Nergens ben ik ingeruild voor een beter exemplaar. Dit is gewoon een ander. Ze hebben elkaars handen vast en kijken zoals alleen pasgeliefden naar elkaar kijken. Alsof er niets mooiers in de wereld is dan elkaar. Misschien zou ik ernaartoe moeten lopen. Zeggen dat er straks dagen komen dat ze ruzie maken, dat de afwas van een ander opruimen nog vervelender is dan dat van jezelf, maar het is flauw om te doen. Ergens ben ik opgegroeid in mijn leven en gun ik hem zijn eigen geluk ook al houdt hij niet meer mijn hand vast.

Heel even sta ik me toe om te denken aan hoe het had kunnen zijn. Ooit waren wij zo verliefd. Alhoewel ik me met de jaren af ben gaan vragen of dat het wel was. Misschien zochten we veiligheid en rust, maar ik kan me nauwelijks de tijd herinneren dat we verdronken in elkaars ogen.

En toch droomden we van een leven samen. Eentje waarin kindjes met regenlaarzen altijd in alle plassen mochten stampen. En een huis waarbij ruimte genoeg zou zijn voor een lammetje en een terrasje in de zon. Gek hoe we niet voorzagen dat de storm die zou komen, ons bootje vol liefde overboord zou gooien. Samen waren we niet tegen de golven bestand. Twee kapiteins wilde niet lukken op het kleine schip. Ach, inmiddels maakt het weinig meer uit, want het leven verandert constant. Mensen komen en gaan, maar hoe ouder ik word hoe meer mensen gaan. We worden verliefd, gaan dood of blijken afslagen te maken die ons naar nieuwe wegen brengen. Zoals mij ook overkwam toen ik begon aan mijn wandeling. Dat is misschien de charme van het leven. Er is altijd, meestal, een nieuwe kans op een nieuwe toekomst, welk pad je ook bewandelt. Zolang je gezondheid maar goed is.

Moderne slavernij

Door **Fokko Oldenhuis**

Het Nederlandse arbeidsrecht verplicht een werkgever te zorgen voor een veilige werkomgeving. Zo gelden in de bouw tal van ARBO-voorschriften. Bij hei- en takelwerkzaamheden moet je een helm dragen. Werknemers moeten veilig kunnen werken. Niet alle werkgevers zorgen goed voor hun personeel.

In de Vossiusstraat te Amsterdam staat een vijf verdiepingen tellende woning. De begane grond en de tweede verdieping worden aan toeristen verhuurd als bed-and-breakfast. Op de derde en vierde verdieping wonen huurders. De eigenaar woont op de eerste verdieping. Hij bezit nóg een B&B-pand in Amsterdam.

Voor zo'n verhuurbedrijf - want dat is het feitelijk - heb je personeel nodig. De eigenaar schakelt een uit Estland afkomstige persoon in, die het bed-and-breakfastgebeuren

beheert en de tuin op de begane grond (Garden Suite) bijhoudt. Van tijd tot tijd schakelt de klusjesman andere personen in, zoals een uit Letland afkomstige persoon (voortaan: de bouwvakker genoemd). Die houdt zich bezig met omvangrijke verbouwingswerkzaamheden op de tweede en de derde verdieping.

De klusjesman wordt door de eigenaar in contanten betaald. De bouwvakker wordt (wekelijks) door de klusjesman (in contanten) betaald.

Tijdens de hijswerkzaamheden glijdt een grote houten plaat uit de strop. De bouwvakker wordt vol in het gezicht geraakt. Hij wordt per ambulance naar het AMC-ziekenhuis afgevoerd. Hij loopt blijvende schade op (onder meer dubbelzien).

In de regel is een werkgever voor zulke ongelukken, die werknemers op de werkplek overkomen, aansprakelijk. Een bonafide werkgever verzekert zich daartegen. Niet dus aan de Vossiusstraat! De bouwvakker spreekt de eigenaar aan tot vergoeding van zijn schade. De eigenaar stelt dat hij de bouwvakker niet kent en dat deze geen werkzaamheden in zijn woning verricht. Hij zegt hem geen opdracht daartoe te hebben gegeven. Dat laatste klopt. De eigenaar geeft immers alle opdrachten via zijn klusjesman aan de bouwvakker! Maar dat de uit Letland afkomstige bouwvakker nooit in zijn woning werkzaamheden verricht, is gewoon een leugen.

Op het ritformulier is door het ambulancepersoneel het adres aan de Vossiusstraat ingevuld. Die hebben zich dan kennelijk vergist, stelt de eigenaar tijdens zitting. Je voelt wel, dit verhaal deugt niet. Die eigenaar zal moeten 'dokken', maar hoe krijg je dat juridisch rond? De bouwvakker heeft immers alle opdrachten van de klusjesman gekregen en niet van de eigenaar. De kantonrechter tilde daar niet zo zwaar aan. Nu uiteindelijk alle opdrachten door de eigenaar werden gegeven en betaald, is er sprake van een arbeidsovereenkomst. De eigenaar is als werkgever te beschouwen, aldus de kantonrechter en de bouwvakker als zijn werknemer. De eigenaar ging in hoger beroep. Het hof gooide het over een iets andere boeg. Als een particulier van het verhuren van woningen zijn *bedrijf* maakt en daarbij personeel inschakelt - om het even of het nu eigen werknemers zijn of kleine zelfstandigen - dan is zo'n opdrachtgever aansprakelijk voor schade die de ingeschakelde personen tijdens de onveilige werkzaamheden oplopen. En dus moest de eigenaar uit de Vossiusstraat alle schade aan de uit Letland afkomstige bouwvakker vergoeden. Laten we ons gelukkig prijzen met zulke rechters!

Studie

Vorige winter had ik het plan opgevat om me te laten omscholen tot onderwijzer, daarom ben ik afgelopen zomer aan het studeren geslagen. Het begon leuk: ik (50) kreeg een uitnodiging om de KEI-week te lopen, vergezeld door een kortingscode op een Dominopizza. Of ik al wist dat Groningen een te gekke studiestad was en of ik niet bij een studentenvereniging wilde?

Daarna begon de studie. Ik moest me inwerken in de digitale studieomgeving en klassikale online-colleges, wat niet gemakkelijk was. Na de eerste week had ik moeite om het juiste ritme te vinden, zodat ik bij diverse vakken meteen tegen een achterstand aankeek. Het betekende niet alleen dat de weekenden daarna opgingen aan lezen en sommen maken, ik moest ook proberen om mijn kalmte te bewaren. Zoiets is lastig als de problemen zich opstapelen en je regelmatig het gevoel krijgt dat iedereen meters maakt en jij centimeters.

Het echte probleem was natuurlijk dat ik een handjevol herinneringen aan mijn vorige opleiding heb meegenomen naar de huidige en daarom meen te teren op enige ervaring en wijselijk inzicht - een echte ouderdomskwaal. Ik was indertijd trouwens een matig student, die het vooral moest hebben van stampen en onthouden, maar die houding had ik natuurlijk allang achter me gelaten.

Dat bleek toch niet helemaal zo te zijn. Mijn rekenvaardigheid lag nog altijd op niveau groep 3 (soms 4), zodat ik steeds meer het gevoel kreeg dat ik een hopeloos geval was. Na een voor mij tamelijk ingewikkelde rekenles over procenten sloegen bij mij de stoppen door. Zoiets gaat best langzaam en gecontroleerd. Ik móest iets doen, maar wist niet meteen wat. Het was geen daad van agressie, meer een agressieve daad. Het doen was dus belangrijker dan het effect. In vakdidactiek: mijn aankomende daad diende geen procesdoel, maar een productdoel.

Op mijn bureau stond een bord met broodkruimels. Ik keek ernaar, greep het en smiet het met een enorme klap op de grond. Meer dan duizend stukjes porselein vlogen door de kamer, overal galmde het. Daarna werd het stil en keek ik naar de ravage. Niemand had het gezien, wat mij opluchtte. Ondertussen echter voelde ik me weer iets toerekeningsvatbaarder worden, waarna de schaamte met een mokerslag toesloeg.

JAAP KROL

Fokko Oldenhuis is universitair hoofd-docent vermogensrecht en bijzondere hoogleraar Religie en Recht aan de Rijksuniversiteit Groningen

JOP

biedt nestwarmte aan jeugd Oosterpark

Door **Arnold de Meijer** Fotografie **Chico Bolt**

Als jongetje kwam Auke van der Velde (48) al in het Jeugdcentrum Oosterpark, in de volksmond JOP. In die tijd was het JOP voor hem de huiskamer die hij thuis niet vond. Daar kreeg hij steun en kon hij even ontsnappen aan de ellende van alledag.

Sinds anderhalf jaar is hij dagelijks beheerder van de JOP-locatie en daar is hij trots op. Met Lolkje Hoekstra (52), zakelijk leidster van vier locaties van WerkPro biedt hij de jeugd van het Oosterpark een alternatief thuis.

‘Onze doelstelling is het stimuleren en begeleiden van activiteiten voor en door multiculturele jongeren uit de Oosterparkwijk’, vertelt Auke in zijn kantoortje. Het is er rommelig, want het JOP zit midden in een verbouwing.

Nestwarmte

‘Talent ontplooiën, ontwikkeling en kennis en vaardigheden opdoen staan daarbij centraal. Het belangrijkste is echter dat wij nestwarmte bieden.

‘Aanbrengen van positief zelfbeeld’

Het JOP is sinds 1976 gelegen aan een schitterend voor de jeugd ingericht speelterrein met diverse schommels, een glijbaan, klimrekken, fonteinen, een basketbalveld en een voetbalkooi.

Veel van de jongeren die hier komen weten echt niet wat dat is’, vertelt Auke. ‘De van huis uit meegekregen waarden en normen staan onder druk, zoals bij elke puber. Ze zijn op zoek naar de grenzen en kijken of ze die wat kunnen

verleggen. En in de puberteit is er natuurlijk wat minder impulscontrole’, vult Lolkje aan. ‘Het taalgebruik is soms grof en ruw. Daar gaan wij mee aan de slag en dat blijven we corrigeren. Een groot deel van hen komt uit gezinnen waar een hoop speelt waaronder verslavingsproblematiek. Een aantal van hen worstelt daar ook mee. Door onderlinge contacten, praten met lotgenoten van dezelfde leeftijd, vallen dingen meer op hun plek.’

Voorkom verslaving

Auke: ‘Onze insteek is om te proberen te voorkomen dat ook zij in de verslaving terechtkomen. Wij proberen dat te keren door een positief zelfbeeld aan te brengen. Dat start met het aanleren van het idee dat ze mogen zijn wie ze zijn. Een veilige haven bieden waar zij zonder oordeel zichzelf mogen zijn. Perspectief is daarbij de basis.’

‘Wij richten ons vooral op ontwikkeling en groei bij kinderen en zorgen dat de kansen die er zijn ook benut worden. Zij moeten zicht blijven houden op positieve ontwikkelingen, De begeleiding van de jeugd ligt in de handen van de jeugdwerkers van WIJ. Zij organiseren activiteiten voor de jeugd. De beheerders zorgen mede voor de goede sfeer, het thuisgevoel zeg maar en dat het pand in goede staat is’ aldus Lolkje.

‘Jongeren moeten het vooral naar hun zin hebben’

Zelf invloed uitoefenen

Volgens Auke moeten de jongeren het vooral naar hun zin hebben. ‘De meesten zijn nooit op vakantie of in het buitenland geweest. Wij doen dan ook veel leuke dingen met hen. Om ze even uit de sores te halen. Als je je ergens fijn voelt en op je gemak, is het ook gemakkelijker om over je ellende te praten, over de problemen op school of met je ouders. Wij organiseren dan een avond met de ouders om over dingen te praten om zo een en ander hanteerbaar te maken. Wij bieden daarbij een luisterend oor, nemen hen serieus. Uitgangspunt daarbij is om hen te leren hoe je zelf invloed uit kunt oefenen op datgene wat er om je heen aan de hand is. Wat is je eigen rol daarin? Als ik die rol verander, wat verandert er dan?’ Maar dat is een lange weg en een aantal van zijn bezoekers zullen nooit zover komen. Auke: ‘Ook al red je er maar een, dan nog is het allemaal de moeite waard!’ ♦

Dunk

Zorgverbinder/uitzendbureau in de GGZ

Door **Arnold de Meijer** Fotografie **Chico Bolt**

Ze hadden allen hun ervaringen als hulpverlener in de geestelijke en maatschappelijke gezondheidszorg. Sarah Blaauw (sociaal juridisch dienstverlener - coach) en Bram Cremer (sociaal pedagogisch hulpverlener - coach) vonden dat het anders moest. Vijf jaar geleden richtten ze Dunk op. Tobias Kalverdijk (verpleegkundige en verpleegkundig specialist ggz) werd twee jaar daarna mede-eigenaar.

Samen met Geeke (maatschappelijk werker en ggz-agoog), Loes (ggz-agoog) en Auke (psychiater) en enkele tientallen zorgprofessionals zijn zij Dunk.

‘Wij zien onszelf meer als troubleshooter en een deskundige gesprekspartner in alle hoekjes van de geestelijke gezondheidszorg’, vertelt Tobias terwijl hij zijn mondkapje afdoet. Het kantoor aan de Oude Ebbingestraat ligt er verlaten bij door de coronacrisis. ‘Wij zijn zelf werkzaam als zorgprofessionals in ggz-organisaties en als hulpverlener, maar staan er ook naast en kijken mee met cliënten, zorgprofessionals, management- en directieteam. Het uitzenden/bemiddelen van zorgprofessionals is een manier om ervoor te zorgen dat cliënten die het nodig hebben, zorg en behandeling kunnen blijven ontvangen. Maar we kijken vooral verder. Hoe kan het dat dit al de derde verpleegkundige is die uitvalt of een andere baan kiest? Waar komt dat door? Wat zijn de onderliggende problemen en daar gaan we over in gesprek en mee aan de slag. Vaak hebben we het er met onze gesprekspartners over waarom zij in de zorg zijn gekomen, als cliënt of als professional.’

‘Wij zijn wars van stigma’s en het denken vanuit beperkingen. Wij zijn altijd op zoek naar mogelijkheden, waardoor de aanwezige capaciteiten zo goed mogelijk worden gebruikt door alle partijen. Maatschappelijke betrokkenheid is daarbij een vereiste. In de filosofie dat wij de maatschappij en de ggz een beetje willen verbeteren, past ook onze sponsoring van straatmagazine De Riepe.’

‘Een tijd lang hebben we in ons kantoor huiskamercafé Lui gehad. Door COVID-19 hebben we Lui voorlopig moeten sluiten. Met Lui wilden we een omgeving bouwen waar mensen goed tot hun recht komen. Lui was een middel om mensen te ondersteunen om ingevoegd te blijven of (weer) te geraken in de samenleving. We willen iemand een stap vooruit laten zetten. Contact, gelijkwaardigheid en de betrokkenheid bij de medemens staan daarin centraal en gaat ons aan het hart. We zoeken naar een, bij de situatie passende, oplossing om anderen vooruit te helpen. Sommige zorgprofessionals vinden het moeilijk om zich in de soms grote ggz-organisaties te blijven ontplooiën. Ik denk dat dat voor ons allemaal weleens moeilijk is in de grote snelle maatschappij om ons heen. Wij proberen steeds kiertjes te vinden en het aan-knopje bij de ander en onszelf te vinden. In deze tijd denken we dat we iedereen een beetje moeten helpen om het aan-knopje te willen blijven vinden’ aldus Tobias.

Dunk is lid van de businessclub

BIE PAD EN WEG

Kruiswoordcrypto

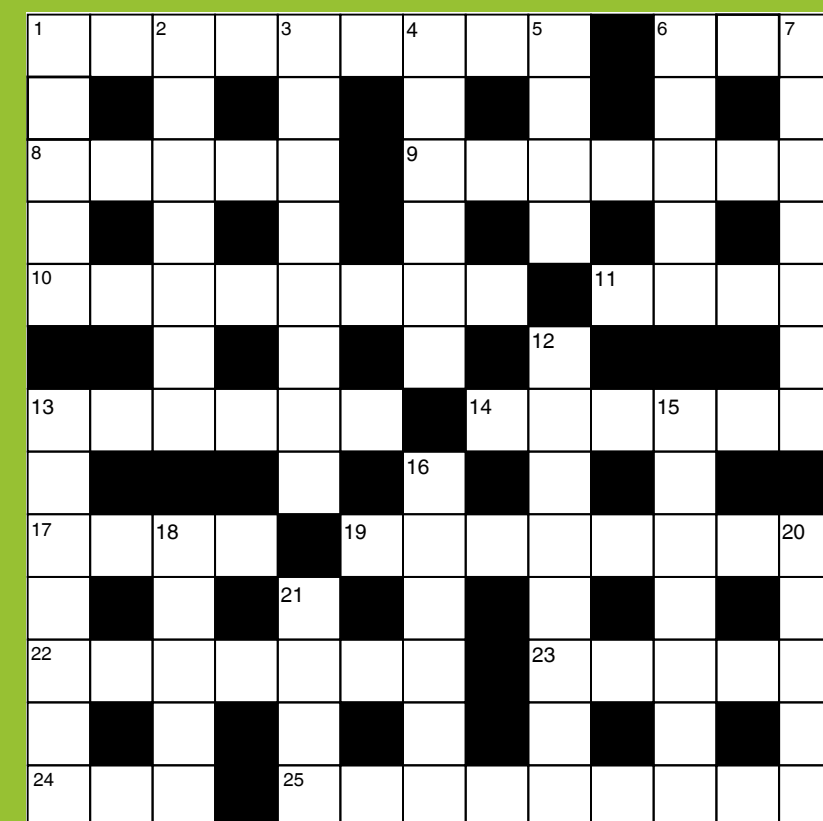
Door **Luuk Kobes**

Horizontaal

- 1** Dip **6** Nuchter type
- 8** Papierformaat **9** Jan hoort erbij
- 10** Middeleeuwse ketterssekte **11** 11
- 13** Autoparkeerplaats
- 14** Uitheemse plant of diersoorten
- 17** Onrecht **19** Rijweerstand
- 22** Vraatzuchtige vissoort
- 23** Sterk en stevig **24** Hier zit speling in
- 25** Straatmeubilair

Verticaal

- 1** Monsterachtig zeilschip
- 2** Op papier voert die wat uit
- 3** Binnenkort **4** Werkweigeraar
- 5** Dikheid **6** Breedvoerig doorpraten
- 7** Vruchtlichamen **12** Ontploffing
- 13** Roulette b.v. **15** Ontelbaar
- 16** Leenwoord(en) **18** Bergetappe
- 20** Kersensoort **21** Honderd piek

De oplossing vindt u op pagina 27

Iedereen verdient een thuis

Door **Rudy Vane** Fotografie **Elkien**

Wanneer een dak- of thuisloze niet langer op straat wil leven en op zoek gaat naar hulp om een woning te krijgen komen ze vaak, via via, bij een woningcorporatie terecht. Want die heeft betaalbare woningen waar ze weer een nieuwe start kunnen maken.

Zo'n woningcorporatie is Elkien, gesitueerd in de provincie Friesland. Medewerkster Emmy van de Baan vertelt wat Elkien zoal voor dak- en thuislozen doet. 'Elkien is net als alle sociale woningcorporaties een sociale instelling met een maatschappelijke verantwoordelijkheid. De eerste levensbehoeftes van een mens zijn, eten, kleren en een dak boven het hoofd. Met dat laatste kunnen wij helpen.' Zowel mensen als instanties kloppen aan bij Elkien voor het oplossen van een woonprobleem. 'Wij zijn altijd bereid mee te denken als een instantie onze hulp vraagt.'

Projecten

Zo is er een aantal projecten waar Elkien woonruimte voor beschikbaar stelt. Bijvoorbeeld *Housing First*, een project dat overgewaaid is vanuit de Verenigde Staten en in Friesland uitgevoerd wordt door hulpverleningsinstantie Limor. *Housing First* is bedoeld voor de groep dak- en thuislozen die vaak een langdurig zwervend bestaan leiden. De cliënt krijgt eerst een eigen woning zonder voorwaarden vooraf. De enige afspraak: de cliënt is bereid begeleiding te accepteren. Langzamerhand wordt een relatie opgebouwd. Daarbij wordt het tempo en de aard van de ondersteuning bepaald door de

cliënt. Ondersteuning die onvoorwaardelijk wordt geboden. Juist deze onvoorwaardelijkheid blijkt de drijvende kracht achter *Housing First*.

Een ander project is *Kamers met Kansen*, uitgevoerd door Zienn. Dit is een project voor jongeren die in een thuissituatie zitten die zo onrustig is, dat de studie eronder lijdt. *Kamers met Kansen* biedt een kamer én begeleiding. Dat geeft de rust om de studie weer op te pakken en een diploma te halen. Voorwaarden voor *Kamers met Kansen* zijn: de jongere is tussen 18 en 25 jaar oud, gaat naar school of studeert, is redelijk zelfstandig en is gemotiveerd. *Kamers met Kansen* biedt een zelfstandige woning in doorgaans Leeuwarden, Sneek, Heerenveen, Drachten. Begeleiding van een coach die hulp biedt bij: administratie, geldzaken, relaties en natuurlijk de studie. Hij of zij is vooral een 'maatje' en geeft net dat steuntje in de rug om verstandig om te gaan met wonen, leren en leven. De begeleiding op school gaat gewoon door. Na ongeveer 1,5 jaar pakt de jongere zelfstandig de studie en het leven weer op. De *Algemene Opvang*, ook van Zienn, is een opvangvoorziening in hartje Leeuwarden voor mensen (vanaf 23 jaar) die niet (meer) op straat of in de Nachtopvang willen blijven. Er is sprake van 24-uursbegeleiding/-toezicht. Samen met een begeleider gaat men op zoek naar een woonplek die het beste bij hen past. Ook zoekt men uit welke hulp nodig is om een nieuwe start te maken. De begeleiding is erop gericht dat men (weer) zelfstandig gaat wonen en helpt daarnaast te werken. Samen brengen ze

in kaart hoe het staat met financiën, schulden, eventuele verslaving en ander problematiek. De meest dringende zaken worden alvast opgepakt. Alcohol en middelengebruik mag alleen in de eigen kamer en mag niet leiden tot overlast en/of de voortgang van begeleiding belemmeren. Belangrijk is dat men ook aanspreekbaar is op het gedrag. De Algemene Opvang biedt onder andere een zit-/slaapkamer met een keukenblok, toilet en douche, inventaris in bruikleen, gebruik van gezamenlijke ruimtes als het atrium, een was-, droog- en strijkrimte en een trainingsruimte. Ieder is zelf verantwoordelijk voor zijn of haar huishouding. Wel is er begeleiding die erop gericht is om dit zelfstandig op te pakken, bijvoorbeeld koken.

Vanaf de oprichting door Fred Voet in 2006 doet Elkien al mee aan het WWW (wonen, werken, welzijn) project van Zienn en Vnn, het zogenaamde *Skrep project*. Elkien stelt jaarlijks vier woningen beschikbaar. Skrep biedt werkzaamheden aan voor mensen uit Leeuwarden die geen thuis of geen dak boven hun hoofd hebben. De Skrepmedewerkers helpen hen op weg naar het leven dat ze graag willen. Wederzijds respect en vertrouwen zijn hierbij erg belangrijk.

'Want wat bij de één past, past niet altijd bij de ander.'

Doorstroom naar een re-integratietraject is een optie, maar ook begeleiding door Zienn of een andere instantie. Soms is gewoon aan de slag zijn bij Skrep al een grote verbetering van de situatie. Skrep begeleidt het werken in het 'wonen-werken-welzijn project'. Wie meedoet in het project, krijgt een woning en drie dagen dagbesteding. Zo kan iemand werken in de natuur (groenvoorziening), op de boerderij en/of kluswerk doen met de klussenbus. Ook aan het welzijn wordt gewerkt, er is ondersteuning aan huis van Zienn en/of verslavingszorg. Dit is niet vrijblijvend, van deelnemers wordt actieve medewerking verwacht. Het accepteren van ondersteuning is dan ook essentieel.

Visie

'Elkien staat in dienst van de huurder, wij moeten zorgen voor een sociale woning. We moeten van de overheid ook weer meer betaalbare huurwoningen gaan bouwen', aldus Emmy. 'De drie woningcorporaties in Friesland hebben de afspraak dat ze elk ongeveer 35 "bijzondere" huurders per jaar aan woonruimte helpen. Indien nodig kan een woningzoekende een urgentie aanvragen. Mensen verdienen een tweede, derde of vierde kans. Wat wij wel eisen is dat er een instantie is die met hen heeft gekeken naar schulden en andere problemen en dat daaraan gewerkt wordt. Er worden duidelijke afspraken gemaakt zodat er een goede start gemaakt kan worden.' Emmy gaat verder: 'Wij hebben een team van adviseurs bewonerszaken. Zij zijn het aanspreekpunt voor huurders als er bijvoorbeeld sprake is van overlast, maar ook voor ideeën voor buurtverbetering staan zij open. Ze voeren overlastgesprekken indien nodig en maken afspraken daarover. Deze adviseurs worden geselecteerd op sociale vaardigheden en empathisch vermogen.' Tot slot benadrukt Emmy: 'Wij willen vooral sociaal zijn en het wonen bij ons zoveel mogelijk laten slagen.' ♦

HOROSCOOP

Illustratie **Paul Kimkes**

Waterman 21 januari – 19 februari

Je hebt jezelf een paar slechte gewoontes aangeleerd. Dat heeft met name effect op je gezondheid. Kijk eens kritisch naar jezelf en breng de nodige veranderingen aan. Je vermoeidheid zal dan snel verdwijnen. Binnenkort verschijnt er een nieuw persoon in je leven.

Vissen 20 februari – 20 maart

Soms blijken de dingen niet zo positief als het leek. Wend je tot vrienden die positief naar jou zijn, dat geeft je energie. En ontspan je en organiseer eens wat leuks voor jezelf. Let op je lichamelijke gezondheid en laat die snack eens staan.

Ram 21 maart – 20 april

Misschien wil je wat veranderen maar je weet nog niet hoe en wat. Laat dat op zijn beloop en de goede ideeën komen dan vanzelf. Betrek anderen bij die gedachten. Verlang niet te veel van je vriend(in), dat leidt alleen maar tot stress en conflicten.

Stier 21 april – 21 mei

Momenteel neem je veel verantwoording en verplichtingen op je. Dat gaat wel vaak ten koste van de situatie thuis. Neem je huisgenoot eens mee op een trip of ga eens uit eten. En pak die oude hobby weer eens op. Een oude vriend komt weer in beeld.

Tweelingen 22 mei – 21 juni

Wees eerlijk en vertel geen leugentjes om bestwil. Zo maak je dat de mensen je onbetrouwbaar gaan vinden. Je krijgt te maken met een flirt. Denk er goed over na of je hierop in zult gaan. Aan het eind van de maand wacht je een plezierige verrassing.

Kreeft 22 juni – 22 juli

Een voornemen wat je al lang had kun je in deze tijd verwezenlijken, de sterren staan gunstig. Ook is deze tijd goed om vrienden en familie te bezoeken, die zullen plezierig verlopen. Laat je vriend(in) weten wat die voor jou betekent.

Leeuw 23 juli – 23 augustus

Je voelt rust en vertrouwen in jezelf. Een goede tijd om dat te doen wat je je al lang voorgenomen had. Eventuele hindernissen houden je nu niet tegen. Beleef plezier aan je thuissituatie. Pas op als je op de weg bent, een glijpartij zit in een onverwachte hoek.

Maagd 24 augustus – 22 september

Let er goed op dat je niet te veel eet, kilo's verzamelen is gemakkelijker dan ze kwijt te raken. Denk goed om je gezondheid, een griep kan zeer hardnekkig zijn. Een familielid heeft je nodig, zoek die eens op. Je zult versteld staan wat je hoort.

Weegschaal 23 september – 22 oktober

Deze tijd is geschikt om vakantieplannen te maken. Denken aan zonnige oorden verdrijven de somberheid van deze tijd. Deze periode is geschikt voor financiële zaken. Denk wel goed na over een onwaarschijnlijke aanbieding die je krijgt.

Schorpioen 23 oktober – 21 november

Let er goed op dat je je werk goed verdeelt. Een collega op het werk heeft kriebels in zijn/haar buik door jou. Denk er goed over na wat je daarmee wilt. Je hebt toch een goede relatie? De sterren staan ook niet gunstig voor een nieuw avontuur.

Boogschutter 22 november – 21 december

Gebruik je krachten alleen voor echt belangrijke zaken, want je loopt in deze periode niet over van energie. Krop je problemen niet op, daar word je niet beter van. Kruip maar lekker tegen je partner aan en vertel wat je dwars zit. Een goede vriend(in) wacht al een tijdje op een teken van leven van jou.

Steenbok

23 oktober - 21 november

Soms laat je je oren te veel hangen naar de mening van andere mensen. Trek zelf je plan Steenbok maar denk goed na over de doelen die je jezelf wil stellen. Op het gebied van je werk zijn er veranderingen op komst. Een onverwacht bezoekje geeft je veel voldoening.

STRAATKLINKERS

HALT.

Op de Hoornse schans in Groningen spreek ik met Adriaan Afman (46), medewerker van het Halt-team van Noord Nederland. Halt houdt zich bezig met straffen van jongeren die een licht crimineel delict hebben gepleegd. 'Maar het is niet alleen straffen, je probeert een jongere vooral weer op het goede spoor te krijgen en vooral dat is leuk', zegt Adriaan. >>

Door **Dick Bijmolt** Fotografie **Suzanne Posthumus**

Het Halt-team hier bestaat uit vijf medewerkers. In de noordelijke provincies zijn er drie van deze teams. Adriaan werkt er nu drie jaar. De belangrijkste activiteiten zijn de straffen regelen en voorlichting geven. ‘Wij mogen straffen opleggen aan jongeren, wel in overleg met justitie. We hebben een strafmatrix, een soort handboekje waarin staat welke straf bij welk delict zou passen. Maar we nemen ook dingen mee zoals hoe de jongere achteraf zelf naar zijn daad kijkt, hoe oud is de jongere, de waarde van het eventueel gestolen of vernielde goed. Het is maatwerk. We moeten minimaal zes uur straffen en niet meer dan twintig uur.

Dat stelt ja niks voor, zeg ik. ‘Nee, voor sommige feiten is dat best lastig. Er komen ook Halt-plus zaken voorbij, waar de officier van justitie meer inbreng in heeft. Het gaat dan om mishandeling of bedreiging, wapens zoals messen. Laatst hadden we iemand met een taser die hij op straat gekocht had. Door deze coronatijd komen er steeds meer Halt-plus zaken voorbij, de zaken worden zwaarder. We leggen dat ook vast zodat de trend zichtbaar is en beleid wellicht aangepast wordt.

We hebben met betrokken jongeren altijd drie gesprekken. Bij het eerste gesprek zijn meestal de ouders aanwezig. Als ze erg jong zijn blijven de ouders erbij. Jongeren krijgen leeropdrachten, bijvoorbeeld bij vernieling en stellen vragen als “hoe kijk je erop terug”, “wie hebben er last van gehad denk je?” Door de corona doet Adriaan de contacten nu via beeldbellen. ‘De hele non-verbale communicatie is weg en dat is in ons werk best belangrijk.’

‘Naast de leeropdracht krijgen ze nog een werkopdracht. Ze komen dan te werken bij de voedselbank, kringloopwinkel,

de stadsboerderij of verzorgingshuizen. Daar hebben we contracten mee. Ze dragen dan maatschappelijk wat bij. Een jongere ging na zijn werk bij de voedselbank vrijwilligerswerk doen. Dat zijn mooie dingen. Ook heb je het excuusonderdeel. Ze moeten zich inleven in het slachtoffer en die een brief schrijven. Die brief moeten ze daarna aanbieden aan die betrokkene. Wij zitten daar wel bij.’

‘We geven ook voorlichting. Zoals online veilig over social media, wat jongeren zeer aanspreekt. Ook over groepsdruk, want 75 procent misdraagt zich hierdoor. En jeugdcriminaliteit. Denk eens na waarom jongeren die dingen doen, spanning of kick, niet nadenken en impulsief handelen. Globaal kun je zeggen dat jongeren die vmbo volgen, meer bij ons in beeld zijn dan hbo-leerlingen. Of misschien zijn die laatsten wat slimmer en is dat minder zichtbaar.’ De latere witteboordencriminaliteit, opper ik.

‘Het leuke aan het werk is dat jongeren allemaal erg verschillend zijn en dat je ze soms verder kunt helpen. Laatst had ik een jongen die gestolen had bij de winkel waar hij werkte. Zijn ouders waren net uit elkaar, zijn vader was weggegaan zonder contact met hem te maken. Hij werd niet gezien, genegeerd. We vroegen ons af wat we hieraan konden doen. We stelden voor dat hij zijn vader zou schrijven wat het gedrag van zijn vader met hem gedaan had. Zodoende appte hij vader dat hij boos was en verdrietig. Het bracht hem weer in contact met vader, dat heeft hem enorm geholpen.’

Halt bestaat al veertig jaar. Landelijk passeren er ongeveer zestienduizend zaken. Driekwart van de jongeren komt erna niet meer in aanraking met justitie.

DE RIEPE BUSINESSCLUB

De bedrijven in dit overzicht ondersteunen De Riepe. Wilt u als bedrijf ook bijdragen? Dat kan, neem gerust contact met ons op: 050-5791818 (09:00-13:00 uur).

Aksion Als de zon, tekentherapie Dagblad van het Noorden, (NDC mediagroep) De Haan Advocaten & Notarissen , Groningen De Huismeesters, Groningen Digno BV, Haren Dik Bike Centre, Groningen Doesburg autoverhuur, Groningen Dries Rolde BV Dunk Forum Groningen Gemeente Groningen SoZaWe Groningen Seaports Groninger Kredietbank Ingenieursbureau Wassenaar, Haren Klooster Reizen, Haren Kluzzenbedrief Jan Kompas Zuidlaren Lightwave, Groningen Lotus uitvaart, Thesinge	<i>Bewindvoering en inkomensbeheer</i> <i>Tekentherapie, opleiding en begeleiding</i> <i>Nieuws uit Groningen/Drenthe</i> <i>Strafrechtadvocatuur</i> <i>Woningcorporatie stad Groningen</i> <i>Informatietechnologie</i> <i>Van ventiel tot helm</i> <i>Van sjoband tot aanhangwagen</i> <i>Installatietechniek</i> <i>Deskundigheid in de geestelijke Gezondheidszorg</i> <i>Boeken, films en events</i> <i>WU is dichtbij</i> <i>Havendienstverlening</i> <i>Sociale hulpverlening</i> <i>Complexe constructies ontwerpen</i> <i>Reisbureau</i> <i>Veur putjederij in en omt hoes</i> <i>Specialist in financiële zorgverlening</i> <i>Spirituele opleidingen</i> <i>Uitvaartverzorging en -begeleiding</i>
--	---

Metaware BV , Groningen Mamamini Helpman New Nexus, Tynaarlo Noback Ingenieursbureau, Groningen Noorderlink, Groningen Noorderpoort, Groningen Old Burger Weeshuis, Leeuwarden 't Oortje Sieraden, Groningen Patrimonium, Groningen Pinkster schilderwerken, Assen Praktikos, Assen Preventief Veiligheidsdiensten BV, Groningen Rijschool Gerald, Peize Rottinghuis aanemingsbedrijf BV, Groningen Schilders de Vries, Groningen Stichting Terwille, Groningen Tandartsenpraktijk De Verbetering, Groningen Tekstlabel Amber Boomsma, Leeuwarden Verslavingszorg Noord Nederland, Groningen Willem Rietman Interieur Tynaarlo	<i>Cloudoplossingen managementsystemen</i> <i>Goededoelenkringloop</i> <i>IT consultancy- en adviesbureau</i> <i>Techn. natuurk. berekeningen en ontwerpen</i> <i>Vacatures Noord Nederland</i> <i>Beroepsonderwijs in Groningen/Drenthe</i> <i>Ontwikkelen op sociaal, cultureel gebied</i> <i>Oorbellspecialzaak</i> <i>Christelijke woningstichting</i> <i>a.a. binnen-/buitenschilderwerk</i> <i>Trainingsbureau</i> <i>Gastvrij beveiligen</i> <i>Auto- en motorrijdschool</i> <i>Allround bouwbedrijf in het Noorden</i> <i>Sterk in duurzaam ondernemen</i> <i>Vrij van verslaving</i> <i>Gezond begint in de mond</i> <i>Freelance schrijfprofessional</i> <i>Perspectieven bieden</i> <i>Meubilair op maat</i>
---	--

Volgende maand in De Riepe:

Betaald voetbal, onbetaald helpen

sc Heerenveen is meer dan alleen maar een voetbalclub en wil samen met supporters, sponsors en andere stakeholders haar maatschappelijke betrokkenheid tonen.

Deze zal verschijnen rond 1 januari 2021

Rectificatie december

Het artikel Driving home for Christmas is geschreven door Erik Bies.

Oplossing puzzel van pagina 21															
¹ D	E	² P	R	E	³ S	⁴ S	I	⁵ E		⁶ B	O	⁷ B			
R			R	E		T		E			O		A		
⁸ A	V	I	E	R		⁹ A	L	L	E	M	A	N			
A			N			D		K		T		E		A	
¹ K	A	T	H	A	R	E	N			¹ E	N	E	N		
			E		A		R			¹² E				E	
¹² G	A	R	A	G	E			¹ E	X	O	¹⁵ T	E	N		
O					S			¹⁶ C		P		A			
¹⁷ K	R	¹⁸ O	M			¹⁹ W	I	E	L	K	L	E	²⁰ M		
S			P		² S		T			O		L		O	
²² P	I	R	A	N	H	A			²³ S	T	O	E	R		
E		I			I	A			I		O		E		
²⁴ L	O	T			²⁵ P	U	T	D	E	K	S	E	L		

Ter nagedachtenis aan Ale Bakker

Op 1 december 2020 overleed mevrouw Ale Bakker. Jarenlang werkte zij als vrijwilliger en voorganger in de Open Hof. Haar tuin in de Haddingestraat was voor veel mensen zonder vaste woon- of verblijfplaats een vertrouwde plek om de nacht door te brengen. Zij kende iedereen, sprak met iedereen, zonder oordeel. Zij was in staat om ieder mens te bekijken vanuit haar hart. Zonder haar is de stad een stuk kouder. Rust in vrede, lieve Ale.

OPVANGINSTELLINGEN

GRONINGEN

GRONINGEN

Dagopvang
Leger des Heils
Kostersgang 28
9711 CX Groningen
tel. 050-313 36 60
Dagelijks van 12.00 – 17.00 uur

Open Hof
Spilsluizen 5
9712 NR Groningen
tel. 050-312 21 22
ma t/m vr. 10.00 – 12.00 uur
zo t/m vr. 19.30 – 21.00 uur
Zondagavondviering om 18.45 uur

Twaalfde Huis
Eemskanaal Noordzijde 32a
9713 AB Groningen
tel. 050-579 78 45
Ma t/m vr. 9.30-16.30 uur

Beschermd Wonen (Vast&Verder)
Damsterdiep 267, 9713 EE Groningen

24-uurs opvang
Algemene opvang
Van Heemskerkstraat 75
9726 GH Groningen
tel. 050-599 14 20, www.hetkopland.nl

Hoendiephuis, voor jongeren
Noorderstationsstraat 88
9717 KR Groningen
tel. 050-599 14 20, www.hetkopland.nl

Ommelandershuis
Woonvoorziening (Beschermd wonen)
Schoolstraat 11
9712 JP Groningen
tel. 050-599 14 20, www.hetkopland.nl

LIMOR woonvoorziening Hiddemaheerd
Hiddemaheerd 112
9737 KX Groningen
tel. 0900-4857545
058-215 16 94, www.limor.nl

Nachtopvang
Het Kopland
Schoolstraat 9
9712 JP Groningen
tel. 050-599 14 20, www.hetkopland.nl
dagelijks 21.00-10.00 uur
zon- en feestdagen van 21.00 tot 11.00 uur
Aanmelden en binnenkomen om te kijken of er plek is kan vanaf 21.00 uur tot 23.00 uur. Ook kun je maandag t/m vrijdag tussen 10:00 uur en 11:00 uur aan de Schoolstraat 3 langskomen om je aan te melden.

APPINGEDAM
LIMOR woonvoorziening
Vangnetvoorziening Cornelis Albertsstraat
Cornelis Albertstraat 7
9901 EJ Appingedam
tel. 0900-4857545
www.limor.nl

HOOGEZAND
Sociaal Pension Hoogezand
Mansholtstraat 1-a
9602 SB Hoogezand
tel. 0900-118 88 81
www.zienn.nl

VEELERVEEN
Reïntegratie-centrum
De Spetse Hoeve
Spetsbrugweg 4
9566 TK Veelerveen
tel. 0597- 541 341

VEENDAM
24 uurs opvang
LIMOR Woonvoorziening
Burgemeester Bosscherstraat 10
9641 NG Veendam
tel. 0598-615111
www.limor.nl

LEEK
Crisisopvang Leek
Oldebertweg 61
9351 PC Leek, tel. 0900-118 88 81
www.zienn.nl

WINSCHOTEN
Dagbesteding Werkpro
Papierbaan 60
9672 BH winschoten
tel: 059-743 3004

DRENTHE

ASSEN

Kommarin
Maatschappelijke Opvang voor dak- en thuislozen Assen
Havenkade 16
9403 AH Assen
tel: 088-8393381

Openingstijden:
Dagopvang:
ma t/m vr 10:00-15:00 uur
Nachtopvang:
dagelijks 21:00-09:00 uur

Leger des Heils
Kortdurende opvang en beschermd wonen
Maria in Campislaan 257
9406 JG Assen

NIEUW-AMSTERDAM
24-uurs opvang en nachtopvang
Leger des Heils
Zijtak WZ 125
7833 BE Nieuw-Amsterdam
tel. 0591-551 020

EMMEN
Dagopvang
Leger des Heils
Verlengde Spoorstraat 11
7811 GA Emmen
tel. 0591-658 233
Geopend ma t/m vr. 10.30-16.30 uur

Leger des Heils
Beschermd Wonen Boshuis
Boslaan 138
7822 EP Emmen

HOOGEVEEN
Dagopvang
Beukemaplein 14
7906 AK Hogeveen
ma tm vr. 10.30-16.30 uur

FRIESLAND

DRACHTEN
Sociaal Pension Drachten
Stationsweg 118
9201 GS Drachten
tel. 0900-118 88 81
www.zienn.nl

LEEUWARDEN
Dagopvang
Leger des Heils
De Tuinen 32
8911 KE Leeuwarden
tel. 088-066 31 80
geopend 10.00-16.00 uur
(woensdag 12.00-16.00 uur)

Zuidergrachtswal 15-16
8933 AD Leeuwarden
tel. 058-293 26 70
geopend 10.00-16.00 uur
www.zienn.nl

Algemene Opvang
Nieuweweg 3
8911 LK Leeuwarden
tel. 0900-118 88 81
www.zienn.nl

d' Ambacht
Cornelis Trooststraat 48
8932 BR Leeuwarden
tel: 058-299 99 30
dambacht@werkpro.nl

Huis voor Jongeren
Huizumerlaan 101
8934 BE Leeuwarden
tel. 0900-118 88 81
www.zienn.nl

Zorgopvang
J.H. Knoopstraat 2
8933 GS Leeuwarden
tel. 0900-1188881
www.zienn.nl

Sociaal Pension Hoekstersingel
Hoekstersingel 51-53
8922 AM Leeuwarden
tel. 0900-188 881
www.zienn.nl

Sociaal Pension Bonifatiusplein
Bonifatiusplein 19
8911 JT Leeuwarden
tel. 0900-188 88 81
www.zienn.nl

Nachtopvang
Oostergoweg 1 (Wirdumerpoort)
8911 MA Leeuwarden
tel. 088-0663170
www.zienn.nl

Aanloophuis Leeuwarden
Bagijnestraat 36
8911 DR Leeuwarden
tel. 058-212 72 37
www.aanloophuisleeuwarden.nl

LIMOR Crisisopvang en woonvoorziening de Kei
De Kei 5
8918 AR Leeuwarden
tel. 0900-485 7545
www.limor.nl

ENGWIERUM

Leger des Heils
Beschermd Wonen
Fjellingsreed6
9132 EN Engwierum

BURGUM
Crisisopvang Burgum
Prinses Margrietstraat 63
9251 HB Burgum
tel. 0900-118 88 81
www.zienn.nl

HEERENVEEN
Aanloophuis de Brege
Herenwal 2
8441 AZ Heerenveen
0513-625 926
www.aanloophuisoerdebregel.nl

SNEEK
Sociaal Pension Sneek
Lemmerweg 53
8606 AA Sneek tel. 0900-118 88 81
www.zienn.nl

De Herberg
Vier kamers voor dak- en thuislozen, verblijf maximaal 2 maanden
Kloosterdwarsstraat 3
8603 AG Sneek
Herbergtelefoon: 06-235 415 65

LIMOR Crisisopvang Gonggrijpstraat
Gonggrijpstraat 9
8607 BD Sneek
tel. 0515-43 08 12
www.limor.nl

STRAATKANJERS

Een glimp van een leven, een glim van een lach

Door **Anna de Ruiter** Fotografie **Chico Bolt**

Goedlachse Marinela Iacob (53), kwam naar Nederland, omdat haar man en schoonzoon hier al waren en natuurlijk wilde zij graag bij hen zijn. Op mijn vraag hoe haar reis vanuit Roemenië destijds verliep, sprak zij even met een zucht: 'Ik zat met negen anderen in een klein busje en het was een lange en moeilijke reis.' Nu woont zij samen met haar man in een caravan en de woonomstandigheden zijn redelijk. Haar gezicht begint te stralen als zij op mijn vraag wat haar droom en wens is voor de toekomst antwoordt: 'In een appartement wonen met man en familie.'

Het is koud buiten tijdens het interview en gelukkig draagt Marinela een muts en sjaal. Er komt iemand aan die een Riepe koopt en Marinela knoopt een gesprek aan: 'Koud hè?' Ze kent velen bij en rondom het winkelcentrum Lewenborg, daarnaast verkoopt ze ook regelmatig aan de Van Lennepaan. Met een stapeltje Riepes in haar arm vraagt zij vrolijk aan mij: 'Wanneer sta ik erin?'

Ik zie achter wolken de zon doorbreken en vervolg mijn weg.